

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/7/2015
Identifikačné číslo spisu:	8310010637
Dátum vydania rozhodnutia:	17.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8310010637.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením konanom dňa 17. apríla 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabína a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému T. P. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, písm. f/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. augusta 2012, sp. zn. 6 To 9/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. por. uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. augusta 2012, sp. zn. 6 To 9/2012

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 36 ods. 1 písm. b/ Tr. por., v neprospech obvineného T. P..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu **s a z r u š u j e** .

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Prešove **s a p r i k a z u j e** , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Humenné rozsudkom zo dňa 23. januára 2012, sp. zn. 1 T 146/2010 oslobodil obvineného T. P. spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom, za prečin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že

písomnou žiadosťou zo dňa 06.08.2007 požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom o

poskytnutie dávky v hmotnej núdzi, ktorá mu bola priznaná rozhodnutím č. 2007/43199/1 zo dňa 14.08.2007 vo výške 1 700,- Sk a postupne upravovaná a až do konca mesiaca apríl 2010 vyplácaná v rôznych sumách, kde podľa evidenčnej karty vozidla si dňa 28.08.2009 od L. T. z Humenného zakúpil za sumu 3 500 € osobné motorové vozidlo zn. Chrysler 300 M ev. č. V. aj napriek tomu, že pri podávaní žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi bol poučený, že v lehote 8 dní je povinný oznámiť úradu výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmenu v ich výške, ako aj ohlásiť zmenu v rodinných a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky dávky a príspevku, čo potvrdil svojím vlastnoručným podpisom, túto skutočnosť však zamlčal, a tak uviedol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Humenné do omylu v otázke splnenia podmienok na poberanie dávok v hmotnej núdzi, čím takto vylákal príspevok zo štátneho rozpočtu a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom spôsobil škodu vo výške 619,37 €

a podľa § 285 písm. c/ Tr. por., pretože nebolo dokázané, že skutky spáchal obvinený, za dielčie skutky kvalifikované ako súčasť pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, písm. f/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., ktoré mal spáchať tak, že spolu s obv. M. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode v dobe od 10.00 hod. dňa 03.04.2010 do 09.00 hod. dňa 04.04.2010 odstránili kovovú mrežu na budove predajne potravín PROBE na ulici Osloboditeľov č. 170 v obci Kamenica nad Cirochou, okres Humenné, potom nezisteným predmetom vylomil vstupné plastové dvere do tejto predajne, takto sa dostali do jej priestorov a v kancelárii tejto predajne vylomil dvierka na riadne uzamknutej bezpečnostnej skrinke, ukotvenej na stene tejto miestnosti, odkiaľ odcudzil finančnú hotovosť vo výške 3 063 € a presne nezistený počet jedálnych kupónov spoločnosti DOXX a Chèque Déjeuner, čím takto svojím konaním spôsobili majiteľovi tejto predajne U. P. z Kremnice nad Cirochou škodu krádežou finančnej hotovosti vo výške 3 063 €, krádežou stravných lístkov v hodnote 1 169,21 €, pričom 7 ks stravných lístkov im bolo vrátených, ďalej zničením trezoru v hodnote 132,44 €, opravou vchodových dverí v hodnote 249€, opravou mreží v hodnote 121 € a sumu 272,27 € za stavebné práce, celkovo teda vo výške 5 006,92 €,

po predchádzajúcej vzájomnej dohode v dobe od 21.30 hod. dňa 29.04.2010 do 04.30 hod. dňa 30.04.2010 vošli cez pootvorené okienko do priestorov WC v objekte COOP Jednota SD na ulici Družstevnej č. 24 v Humennom, kde nezisteným predmetom vylomili dvere z WC na chodbu, po chodbe prešli ku vchodovým dverám do kancelárie pokladne, na ktorých z ochrannnej mreže nezisteným spôsobom odstránili visiace zámky, následne nezisteným predmetom ulomili cylindrickú vložku zámku dverí a následne otvorili vchodové dvere, kde po ich otvorení vnikli do miestnosti, kde vyvŕtali a vyrezali okolie zámku ohňovzdornej skrine, kde po jej otvorení z nej odcudzili 4 660 kusov stravných lístkov značky Chèque Déjeuner v nominálnej hodnote 2,70 € za kus, čím bola spoločnosti spôsobená škoda v hodnote 12 582 €, z čoho bolo vrátených 779 kusov v hodnote 2 157 € a finančnú hotovosť 2 760,07 €, poškodením starožitného trezoru bola spôsobená škoda 4 000 € a príručnej pokladničky v hodnote 30 €, pričom svojím konaním následne poškodili vchodové dvere a cylindrické vložky zámkov do kancelárie sekretariátu, kancelárie pošty a ďalších dvoch kancelárií, čím takto krádežou pre COOP Jednota SD Humenné a poškodením zariadenia budovy spôsobili škodu vo výške 4 153,66 €.

Súd zároveň obvineného uznal za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, písm. f/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase v nočnej dobe od 16.00 hod. dňa 25.02.2010 do 07.00 hod. dňa 26.02.2010 bez oprávnenia vnikol na dvor rodinného domu č. XXX v obci P., okres T., kde z chodníka pri stene rodinného domu odcudzil hliníkový rebrík o dĺžke 4,6 metra, ktorý následne použil na inú trestnú činnosť, čím spôsobil krádežou pre poškodeného P. X. z P. škodu vo výške 25 €,

v presne nezistenom čase od 16.00 hod. dňa 25.02.2010 do 07.00 hod. dňa 26.02.2010 vnikol do budovy Obecného úradu v obci Vinné, okres Michalovce, a to tak, že kameňmi rozbil sklenenú výplň na okne v prednej časti budovy na kancelárii matriky, podateľne a pokladne, kde následne vypáčil trezor v

miestnosti, kde z tohto odcudzil jednu kovovú pokladničku v hodnote 18 € s hotovosťou vo výške 2 001,50 €, čím spôsobil odcudzením vecí škodu vo výške 2 019,50 € a poškodením zariadenia, a to omietky v okolí okna, rozbitím okna, vylomením trezoru, poškodením kartotéky, vylomením dverí vedúcich z miestnosti na chodbu a poškodením ich zámku, rozbitím rádiomagnetofónu, poškodením omietky pri trezore a vylomením jednej pokladničky škodu najmenej 383 € pre Obec Vinné a tohto konania sa dopustil aj napriek tomu, že bol dňa 08.07.2009 postihnutý OOPZ v Humennom uložením blokovej pokuty vo výške 30 €, číslo bloku A 0727141-150 za krádež v nákupnom centre Kaufland v Humennom z toho istého dňa.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému uložil povinnosť nahradiť obci Vinné, okres Michalovce, škodu vo výške 383 €.

So zvyškom nároku odkázal obec Vinné podľa § 288 ods. 2 Tr. por. na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku podal obvinený do výroku o treste a prokurátor aj do výroku o vine odvolanie (prokurátor odvolanie následne vzal späť). Krajský súd v Prešove na podklade odvolania obvineného preskúmal napadnutý rozsudok vo výroku o treste a dospel k záveru, že odvolanie obvineného nie je dôvodné, preto ho uznesením zo dňa 22. augusta 2012 sp. zn. 6 To 9/2012 podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený T. P., prostredníctvom obhajcu, dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., teda s odôvodnením, že hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Dovolateľ namietol konanie a rozhodovanie krajského súdu v jeho neprítomnosti. Obvinený svoju absenciu z dôvodu práceneschopnosti riadne a včas ospravedlnil, mal záujem byť na verejnom zasadnutí prítomný. Konaním odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech, preto dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil porušenie zákona v citovanom ustanovení, zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a okresnému súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, pretože je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.). V dovolaní sú uvedené dôvody dovolania podľa § 371 a dovolanie je riadne odôvodnené (§ 374 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd po zistení, že nie sú dané žiadne zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania obvineného, preskúmal na neverejnom zasadnutí v súlade s § 382a Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania, ktoré sú uvedené v dovolaní, pretože v súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené a zistil, že dovolanie je dôvodné.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jedným z mimoriadnych

opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v trestnom súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Obvinený namietal nezákonnosť konania verejného zasadnutia vo svojej neprítomnosti.

Predseda senátu Krajského súdu v Prešove po zistení účasti na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. augusta 2012 oboznámil ospravedlnenie neúčasti obvineného zo zdravotných dôvodov, doručených súdu 20. augusta 2012, z ktorého vyplývalo, že MUDr. Y. U. potvrdzuje nemožnosť obvineného zúčastniť sa pojednávania z dôvodu závažného zhoršenia zdravotného stavu. Následne bolo vyhlásené uznesenie, že súd vykoná verejné zasadnutie okrem iných aj v neprítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 3 Tr. por. verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 8 Tr. por. ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčasť na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Zo spisu vyplýva, že krajskému súdu boli dňa 20. augusta 2012 od 07:06 do 07:11 hod. doručené faxové podania, pričom jedným z nich označené ako „Ospravedlnenie neúčasti obvineného zo zdravotných dôvodov“. V ňom pneumoftizeológ MUDr. Y. U., ako ošetrojúci lekár obvineného, potvrdil, že obvinený P. sa zo zdravotných dôvodov nemôže zúčastniť na pojednávaní, ktoré sa bude konať dňa 22. augusta 2012 o 9,30 hod. na Krajskom súde v Prešove, a to pre závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu. Súčasne priložil lekársku správu zo dňa 15. augusta 2012, podľa ktorej obvinený trpí prevažne alergickou astmou a zdĺhavou obštrukčnou chorobou pľúc s akútnou infekciou dolných dýchacích ciest, pričom na kontrolné vyšetrenie sa má dostaviť o 2 týždne, dovtedy je práceneschopný. Práceneschopnosť obvineného bola preukázaná aj potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej dňa 16. augusta 2012 MUDr. T. N., praktickým lekárom pre dospelých, z dôvodu diagnózy J 45, t. j. astmy.

Uvedené dokumenty boli krajskému súdu zaslané aj poštou a doručené dňa 21. augusta 2012, pričom nie je možné zistiť odosielateľa, pretože napriek pečiatke súdu, že k podaniam je pripojená obálka, táto sa v spise nenachádza.

Je pravda, že obvinený spolu s lekáorskými potvrdeniami nepredložil písomnú žiadosť o uskutočnenie verejného zasadnutia vo svojej prítomnosti. Takéto pochybenie však možno považovať za formálne, pretože z jeho predchádzajúcich ospravedlnení je zrejmé, že sa zasadnutia chcel v minulosti osobne zúčastniť. Extenzívny výkladom možno dospieť k záveru, že ani lekárska správa, ktorou lekár konštatuje, že obvinený sa nemôže zúčastniť verejného zasadnutia konkrétneho dňa t. j. 22. augusta 2012, nebola vydaná lekárom svojvoľne, ale zrejme na podnet obvineného, s uvedením konkrétneho dňa verejného zasadnutia.

Krajský súd napriek vedomosti o pracovnej neschopnosti obvineného, vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti a po konečných návrhoch vyhlásil uznesenie, ktorým odvolanie obvineného zamietol. Súd pritom neuviedol, na základe akých zákonných ustanovení postupoval, keď vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného a neakceptoval tým predložené ospravedlnenie a potvrdenie o práceneschopnosti obvineného nezdôvodnil ani v písomnom vyhotovení uznesenia. V tejto časti je preto postup súdu nepreskúmateľný.

Dovolací súd pri preskúmvaní rozhodnutia odvolacieho súdu zistil však aj ďalší dovolací dôvod, ktorý priradil k obvineným uvádzanému dôvodu, a to zásadné porušenie práva na obhajobu obvineného, ktoré

napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Hoci obhajoba v dovolaní nenamietala prítomnosť advokátskeho koncipienta na verejnom zasadnutí v rámci odvolacieho konania, najvyšší súd toto pochybenie hodnotil v súhrne porušenia práva na obhajobu a uznesenie krajského súdu zrušil aj z tohto dôvodu.

Podľa § 293 ods. 10 Tr. por. obhajca obvineného sa vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní, ako aj verejného zasadnutia, na ktoré dal podnet svojim návrhom obvinený.

Podľa § 298 Tr. por. na verejnosť, konanie, začiatok a odročenie verejného zasadnutia sa použijú primerane ustanovenia o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 252 ods. 4 druhá veta Tr. por. ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obžalovaný má obhajcu, možno vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obhajcu, len ak s tým obžalovaný súhlasí.

V zmysle § 36 ods. 2 písm. b/ Tr. por. v konaní pred súdom, ak ide o konanie o prečine, sa môže dať obhajca zastúpiť advokátskym koncipientom, ak s tým obvinený súhlasí.

Obhajca obvineného JUDr. Miloš Kaščák dňa 22. augusta 2012 (v deň verejného zasadnutia) substitučne poveril na vykonávanie úkonov pri zastupovaní obvineného advokáta JUDr. Ivana Rosochu a jeho koncipienta Mgr. Miroslava Piptu /č. l. 745/. Advokátsky koncipient sa v ten istý deň zúčastnil verejného zasadnutia, konaného v neprítomnosti obvineného, kde predniesol konečný návrh, pričom pre jeho účasť na zasadnutí nebol zákonný podklad. Na zastupovanie obhajcu advokátskym koncipientom sa vyžaduje súhlas obvineného, ktorý udelený nebol. Obhajcu obvineného na úkone pritom nezastupoval vlastný koncipient, ale koncipient iného advokáta. Splnenie zákonnej podmienky je v prípade cudzieho koncipienta ešte naliehavejši, pretože obvinený má v zmysle § 16 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení živnostenského zákona právo vyjadriť nesúhlas so zastupovaním substitučným advokátom. Zo spisu nevyplýva, že by obvinený mal vedomosť o substitučnom splnomocnení iného advokáta.

Na daný prípad nie je možné aplikovať ani predbežný súhlas so zastupovaním iným advokátom alebo koncipientom, ktorý by mohol byť upravený v plnej moci. Obvinený v rukou spísanom plnomocenstve, v ktorom si za obhajcu zvolil JUDr. Kaščáka, iba súhlasil, aby obhajcu zastupoval advokátsky koncipient Mgr. František Chochol /č. l. 84/. Ďalšia plná moc alebo súhlas s iným koncipientom alebo advokátom sa v spise nenachádza. Obhajca obvineného preto nielenže nebol oprávnený udeliť poverenie koncipientovi iného advokáta, ale krajský súd bol povinný ho odmietnuť a trvať na riadnom zastúpení alebo udelení súhlasu zo strany obvineného a za tým účelom verejné zasadnutie odročiť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Povinnosťou krajského súdu bude vec na verejnom zasadnutí, vykonanom v súlade so zákonom, v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť. S poukazom na ustanovenie § 391 ods. 1 Tr. por. odvolací súd je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.